Eiropas Parlaments
2024-2029

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

2025/0232(COD)

11.12.2025

***I
ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz vielu pievienošanu un robežvērtību noteikšanu tās I, III un IIIa pielikumā groza Direktīvu 2004/37/EK
(COM(2025)0418 – C10-0180/2025 – 2025/0232(COD))

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Referente: *Liesbet Sommen*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
***I	Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
***II	Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
***III	Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

Grozījumi akta projektā

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti divās slejās

Svītrotās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** kreisajā slejā. Aizstātās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** abās slejās. Jauno tekstu iezīmē ***treknā slīprakstā*** labajā slejā.

Pirms katra grozījuma ievietotā informācijas bloka pirmā un otrā rinda norāda uz attiecīgo teksta daļu izskatāmajā akta projektā. Ja grozījums attiecas uz spēkā esošu aktu, ko paredzēts grozīt ar akta projektu, informācijas blokā papildus iekļauj trešo un ceturto rindu, kurās attiecīgi norāda spēkā esošo aktu un atbilstīgo teksta vienību tajā.

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti kā konsolidēts teksts.

Jaunās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā***. Svītrotās teksta daļas iezīmē ar simbolu ▌ vai pārsvītro. Aizstātās teksta daļas iezīmē, ierakstot jauno tekstu ***treknā slīprakstā*** un izdzēšot vai pārsvītrojot aizstāto tekstu.
Tas neattiecas uz tīri tehniska rakstura grozījumiem, kurus izdara attiecīgie dienesti, gatavojot galīgo tekstu. Tie netiek iezīmēti.

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 5

PASKAIDROJUMS 23

PIELIKUMS. PIENESUMA DEKLARĀCIJA.....25

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko attiecībā uz vielu pievienošanu un robežvērtību noteikšanu tās I, III un IIIa pielikumā groza Direktīvu 2004/37/EK
(COM(2025)0418 – C10-0180/2025 – 2025/0232(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2025)0418),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 153. panta 1. punktu un 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C10-0180/2025),

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Reglamenta 60. pantu,

– ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A10-0000/2025),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājai Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums
2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(2) Direktīva 2004/37/EK aptver vielas ***vai*** maisījumus, kas atbilst 1.A vai 1.B kategorijas kancerogēnu, mutagēnu vai reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu klasifikācijas kritērijiem, kuri izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008[6] I pielikumā, kā arī vielas, maisījumus ***vai*** procesus, kuri	(2) Direktīva 2004/37/EK aptver vielas ***un*** maisījumus, kas atbilst 1.A vai 1.B kategorijas kancerogēnu, mutagēnu vai reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu klasifikācijas kritērijiem, kuri izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008[6] I pielikumā, kā arī vielas, maisījumus ***un*** procesus, kuri minēti

minēti šīs direktīvas I pielikumā. Pamatojoties uz pieejamiem derīgiem zinātniskiem avotiem, piemēram, ECHA, Starptautisko Vēža izpētes aģentūru (IARC) un valstu struktūrām, īpašu uzmanību pievēršot zinātniski recenzētai literatūrai par ***attiecīgo vielu***, ir jāiesniedz pārliecinoši zinātniski pierādījumi par jebkuru jaunu papildinājumu šajā I pielikumā minētajā vielu, maisījumu un procesu sarakstā nolūkā pierādīt, ka šīs vielas ietilpst Direktīvas 2004/37/EK darbības jomā.

_____

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

šīs direktīvas I pielikumā. Pamatojoties uz pieejamiem derīgiem zinātniskiem avotiem, piemēram, ECHA, Starptautisko Vēža izpētes aģentūru (IARC) un valstu struktūrām, īpašu uzmanību pievēršot zinātniski recenzētai literatūrai par ***attiecīgajām vielām, maisījumiem un procesiem***, ir jāiesniedz pārliecinoši zinātniski pierādījumi par jebkuru jaunu papildinājumu šajā I pielikumā minētajā vielu, maisījumu un procesu sarakstā nolūkā pierādīt, ka šīs vielas ietilpst Direktīvas 2004/37/EK darbības jomā.

_____

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

Or. en

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(3) IARC metināšanas izgarojumus ir klasificējusi kā "kancerogēnus cilvēkiem" (IARC klasifikācijas 1. grupa). Saskaņā ar ECHA darbības jomas pētījumu[7] ***metināšanas*** izgarojumi ir sarežģīti un var ietvert kancerogēnus, mutagēnus vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas, piemēram, hroma(VI) savienojumus, niķeļa savienojumus, kadmiju un tā neorganiskos savienojumus. Metināšanas izgarojumu sarežģītība un neviendabīgums, kā arī tas, ka Regulā (EK) Nr. 1272/2008 nav harmonizētas klasifikācijas, veicina neskaidrību par to iespējamo bīstamību darba ņēmējiem un līdz ar to pienācīgu riska pārvaldības pasākumu trūkumu	(3) IARC metināšanas izgarojumus ir klasificējusi kā "kancerogēnus cilvēkiem" (IARC klasifikācijas 1. grupa). Saskaņā ar ECHA darbības jomas pētījumu izgarojumi***, kas radušies metināšanas laikā un procesos, kuros izgarojumi rodas līdzīgā veidā,*** ir sarežģīti un var ietvert kancerogēnus, mutagēnus vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas, piemēram, hroma(VI) savienojumus, niķeļa savienojumus, kadmiju un tā neorganiskos savienojumus. Metināšanas ***un citu*** izgarojumu sarežģītība un neviendabīgums, kā arī tas, ka Regulā (EK) Nr. 1272/2008 nav harmonizētas klasifikācijas, veicina neskaidrību par to iespējamo bīstamību

darbavietā. Nosakot metināšanas izgarojumu klasifikāciju Savienības līmenī, tiktu nodrošināta lielāka juridiskā skaidrība attiecībā uz Direktīvas 2004/37/EK piemērošanu. Tāpēc atbilstoši ACSH atzinumam[8] ir lietderīgi Direktīvas 2004/37/EK I pielikumā iekļaut darbu, kas saistīts ar eksponētību izgarojumiem no metināšanas procesiem, kuri satur vielas, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikumā izklāstītajiem kritērijiem ***vielas vai maisījuma*** klasificēšanai par 1.A vai 1.B kategorijas kancerogēnu, mutagēnu vai reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu.

darba ņēmējiem un līdz ar to pienācīgu riska pārvaldības pasākumu trūkumu darbavietā. Nosakot metināšanas izgarojumu klasifikāciju Savienības līmenī, tiktu nodrošināta lielāka juridiskā skaidrība attiecībā uz Direktīvas 2004/37/EK piemērošanu. Tāpēc atbilstoši ACSH atzinumam ir lietderīgi Direktīvas 2004/37/EK I pielikumā iekļaut darbu, kas saistīts ar eksponētību izgarojumiem no metināšanas procesiem ***un no procesiem***, ***kuros izgarojumi rodas līdzīgā veidā un*** kuri satur vielas ***vai maisījumus***, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikumā izklāstītajiem kritērijiem klasificēšanai par 1.A vai 1.B kategorijas kancerogēnu, mutagēnu vai reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu. ***Minētajā ACSH atzinumā[8] arī tika konstatēts, ka ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai samazinātu metināšanas izgarojumu un citu avotu radīto daļiņu iedarbību uz veselību, tostarp jānosaka vispārēja putekļu robežvērtība saskaņā ar Padomes Direktīvu 98/24/EK[8a]. Turklāt ACSH ieteica izstrādāt norādījumus par metināšanas izgarojumiem. Papildus jau esošajiem norādījumiem, piemēram, Norādījumiem valsts darba inspektoriem par metināšanas izgarojumu radīto veselības risku novēršanu, ko 2018. gadā izstrādāja Vecāko darba inspektoru komiteja, tādiem turpmākiem norādījumiem, kuru pamatā ir jaunākie zinātniskie pierādījumi, varētu būt izšķiroša nozīme, lai palīdzētu darba inspektoriem un uzņēmumiem, jo īpaši mikrouzņēmumiem un MVU, nodrošināt atbilstību Direktīvas 2004/37/EK I pielikumā iekļautajam attiecīgajam ierakstam par metināšanas izgarojumiem. Šādi norādījumi cita starpā varētu kalpot tam, lai veicinātu kopēju minimālo augsta līmeņa aizsardzību visiem tiem darba ņēmējiem visās dalībvalstīs, kuri ir eksponēti metināšanas izgarojumiem. Ir arī atbilstoši, ka Komisija par prioritāti nosaka turpmāku norādījumu lietderības novērtēšanu, lai novērtētu pašreizējo ES***

stratēģisko satvaru par drošību un veselības aizsardzību darbā un izstrādātu iespējamo ES stratēģisko satvaru laikposmam pēc 2027. gada.

---

[7] ECHA (2022), Scoping Study report for evaluation of limit values for welding fumes and fumes from other processes that generate fume in a similar way at the workplace (Darbības jomas pētījums nolūkā novērtēt robežvērtības metināšanas izgarojumiem un izgarojumiem no citiem procesiem, kas līdzīgā veidā rada izgarojumus darba vietā), pieejams: report_welding_fumes_en.pdf (europa.eu).

[8] ACSH (2023), Opinion on introducing work involving exposure to fumes from welding processes containing substances that meet the criteria for CMR category 1A/1B set out in Annex I to the CLP Regulation (Atzinums par tāda darba iekļaušanu, kas saistīts ar eksponētību izgarojumiem no metināšanas procesiem, kuri satur vielas, kas atbilst CMR 1.A/1.B kategorijas kritērijiem, kuri izklāstīti CLP regulas I pielikumā), dok. 006/23, pieejams: ACSH Adopted opinion Welding fumes 22.09.23-EN.pdf (europa.eu)

---

[7] ECHA (2022), Scoping Study report for evaluation of limit values for welding fumes and fumes from other processes that generate fume in a similar way at the workplace (Darbības jomas pētījums nolūkā novērtēt robežvērtības metināšanas izgarojumiem un izgarojumiem no citiem procesiem, kas līdzīgā veidā rada izgarojumus darba vietā), pieejams: report_welding_fumes_en.pdf (europa.eu).

[8] ACSH (2023), Opinion on introducing work involving exposure to fumes from welding processes containing substances that meet the criteria for CMR category 1A/1B set out in Annex I to the CLP Regulation (Atzinums par tāda darba iekļaušanu, kas saistīts ar eksponētību izgarojumiem no metināšanas procesiem, kuri satur vielas, kas atbilst CMR 1.A/1.B kategorijas kritērijiem, kuri izklāstīti CLP regulas I pielikumā), dok. 006/23, pieejams: ACSH Adopted opinion Welding fumes 22.09.23-EN.pdf (europa.eu).

[8a] Padomes Direktīva 98/24/EK (1998. gada 7. aprīlis) par darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzību pret risku, kas saistīts ar ķimikāliju izmantošanu darbā (četrpadsmitā atsevišķā direktīva Direktīvas 89/391/EEK 16. panta 1. punkta nozīmē) (OV L 131, 5.5.1998., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/24/oj).

Or. en

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums
6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(6) ***Paredzams, ka*** attiecībā uz kobaltu un tā neorganiskajiem savienojumiem ***īstermiņā būs grūti ievērot robežvērtību 0,01 mg/m³ ieelpojamai frakcijai un 0,0025 mg/m³ respirējamai frakcijai. Tāpēc ir lietderīgi ieviest sešu gadu pārejas periodu pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, kura laikā*** būtu jāpiemēro robežvērtības 0,02 mg/m³ (ieelpojamai frakcijai) un 0,0042 mg/m³ (respirējamai frakcijai).	(6) Attiecībā uz kobaltu un tā neorganiskajiem savienojumiem būtu jāpiemēro robežvērtības 0,02 mg/m³ (ieelpojamai frakcijai) un 0,0042 mg/m³ (respirējamai frakcijai).

Or. en

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(9) 1,4-dioksāns atbilst kritērijiem, lai to saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 klasificētu par kancerogēnu (1.B kategorija), tāpēc tas ir kancerogēns Direktīvas 2004/37/EK nozīmē. Tāpēc, pamatojoties uz pieejamo informāciju, tai skaitā zinātniskajiem un tehniskajiem datiem, arī RAC[12] un ACSH atzinumiem, ir lietderīgi noteikt ilgtermiņa un īstermiņa arodekspozīcijas robežvērtību attiecīgi 7,3 mg/m³ (2 ppm) un 73 mg/m³ (20 ppm), ko papildina ar piebildi par iedarbību caur ādu un bioloģisko robežvērtību 45 mg HEAA/g kreatinīna urīnā ekspozīcijas vai maiņas beigās.	(9) 1,4-dioksāns atbilst kritērijiem, lai to saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 klasificētu par kancerogēnu (1.B kategorija), tāpēc tas ir kancerogēns Direktīvas 2004/37/EK nozīmē. Tāpēc, pamatojoties uz pieejamo informāciju, tai skaitā zinātniskajiem un tehniskajiem datiem, arī RAC[12] un ACSH atzinumiem, ir lietderīgi noteikt ilgtermiņa un īstermiņa arodekspozīcijas robežvērtību attiecīgi 7,3 mg/m³ (2 ppm) un 73 mg/m³ (20 ppm), ko papildina ar piebildi par iedarbību caur ādu un bioloģisko robežvērtību 45 mg HEAA/g kreatinīna urīnā***, kas mērīta*** ekspozīcijas vai maiņas beigās.
[12] https://echa.europa.eu/oels-activity-list/-/substance-rev/61801.	[12] https://echa.europa.eu/oels-activity-list/-/substance-rev/61801.

Or. en

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums
12.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12a) Darba devēju pienākumi šajā direktīvā būtu jānosaka, ņemot vērā to, ka mikrouzņēmumiem un MVU — kas Savienībā ir lielāka daļa uzņēmumu, — ir ierobežoti finanšu, tehniskie un cilvēkresursi. Lai darba ņēmējiem nodrošinātu pēc iespējas lielāku aizsardzību visos uzņēmumos, dalībvalstīm būtu jānovērtē šīs direktīvas īstenošanas ietekme un ar to saistītais administratīvais slogs minētajiem uzņēmumiem nolūkā nodrošināt, ka ietekme uz tiem nav nesamērīga, īpašu uzmanību pievēršot mikrouzņēmumiem, un šādu novērtējumu rezultāti būtu jāpublicē. Dalībvalstīm tas būtu jādara, nemainīgi nodrošinot vienādu aizsardzību visiem darba ņēmējiem un iespēju mikrouzņēmumiem un MVU vieglāk panākt atbilstību. Ņemot vērā iepriekš minēto, konkrēti pasākumi, piemēram, finansiālais un administratīvais atbalsts, varētu palīdzēt mikrouzņēmumiem un MVU turpmāk izpildīt Direktīvā 2004/37/EK noteiktos pienākumus un virzīties uz to, lai novērstu riskus, kas saistīti ar kancerogēnu, mutagēnu un reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu iedarbību darba vietā, tādējādi sniedzot labumu visiem darba ņēmējiem.

Or. en

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums
12.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12b) Kobaltu izmanto vairākās stratēģiski svarīgās nozarēs, lai sasniegtu Eiropas zaļajā kursā un Savienības Klimata aktā noteiktos mērķus, piemēram, bateriju nozarē. Savienības prioritātes ir rūpniecības pārkārtošanās veicināšana, aprites ekonomikas stimulēšana, kā arī izejvielu starptautiskās stratēģiskās autonomijas saglabāšana un sekmēšana.

Or. en

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums
12.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12c) Kobalta un tā neorganisko savienojumu kaitīgo īpašību dēļ vienmēr jāizvairās no kobalta pārstrādes uzņēmumu pārvietošanas uz trešām valstīm, kurās ir mazāk stingri darba drošības un veselības aizsardzības noteikumi.

Or. en

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums
12.d apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12d) Dažas vielas, uz kurām attiecas šī direktīva, piemēram, kobalts, tiek uzskatītas par būtiskām Savienības stratēģiskās autonomijas aizsardzībai un galveno rūpniecisko vērtības ķēžu noturības nodrošināšanai. Attiecībā uz šīm vielām, ja nav piemērotu alternatīvu, Komisijai būtu jānovērtē sociālekonomiskie ieguvumi, ko rada to ilgstoša lietošana, salīdzinājumā ar

riskiem, kam darba ņēmēji ir pakļauti attiecīgajās nozarēs. Ņemot vērā ģeopolitiskās situācijas attīstību un tās iespējamo ietekmi uz piegādes ķēdēm un stratēģisko atkarību, šādi novērtējumi būtu regulāri jāpārskata. Pamatojoties uz minētajiem novērtējumiem un apspriežoties ar sociālajiem partneriem, Komisijai būtu jāapsver mērķtiecīgi un ierobežoti atbrīvojumi no esošajām vai jaunām robežvērtībām, stingri attiecinot tās tikai uz darbībām, kurās šāda izmantošana joprojām ir nepieciešama Savienības stratēģiskajās interesēs.

Or. en

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums
12.e apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12e) Bieži vien trūkst Savienības mēroga datu par veselības problēmām, kas saistītas ar darbu un ko rada kobalta un tā neorganisko savienojumu, policiklisko aromātisko ogļūdeņražu, izoprēna un 1,4-dioksāna iedarbība, vai arī šādi dati ir neuzticami vai nepietiekami. Lai uzlabotu ziņošanu un eksponētības reģistrus, Komisijai būtu jāizstrādā pamatnostādnes un ieteikumi par datu vākšanu, ko veic dalībvalstis.

Or. en

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums
12.f apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12f) Šajā direktīvā noteiktās robežvērtības būtu regulāri jākontrolē un stingri jāpārskata vismaz reizi piecos gados, pamatojoties uz zināšanu un

tehnikas progresu, lai tādējādi nodrošinātu pastāvīgu atbilstību Regulai (EK) Nr. 1907/2006 un arī sociālajai, ekonomikas un tehnoloģiju attīstībai.

Or. en

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums
12.g apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12g) Darba ņēmēji darbavietā bieži tiek pakļauti dažādu bīstamu vielu sajaukumam, kas var palielināt riskus un izraisīt nelabvēlīgu ietekmi uz veselību. Ja notiek iedarbība, ko rada dažādu vielu ar vienu un to pašu iedarbības veidu kombinācija, vai iedarbība vienā un tajā pašā mērķa šūnā vai audos, ir jāpielāgo to iespējamo robežvērtību ieviešana, lai ņemtu vērā kopējo iedarbību.

Or. en

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums
12.h apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12h) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2022/431[1a] tika paplašināta Direktīvas 2004/37/EK darbības joma, tajā iekļaujot arī reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas, tostarp dzīvsudrabu un divvērtīgos neorganiskos dzīvsudraba savienojumus, ko pievienoja Direktīvas 2004/37/EK III pielikumam. Tā kā ne visus divvērtīgos neorganiskos dzīvsudraba savienojumus var klasificēt kā reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas, ir jāprecizē, ka robežvērtību piemēro tikai tam dzīvsudrabam un tiem divvērtīgajiem

neorganiskajiem dzīvsudraba savienojumiem, kas ietilpst Direktīvas 2004/37/EK darbības jomā. Tāpēc termins "dzīvsudrabs un divvērtīgie neorganiskie dzīvsudraba savienojumi, ieskaitot dzīvsudraba oksīdu un dzīvsudraba hlorīdu (mērot kā dzīvsudrabu)" būtu jāaizstāj ar terminu "dzīvsudrabs un divvērtīgie neorganiskie dzīvsudraba savienojumi, kas ietilpst Direktīvas 2004/37/EK darbības jomā (mērot kā dzīvsudrabu)".

[1.a] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/431 (2022. gada 9. marts), ar ko groza Direktīvu 2004/37/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar kancerogēnu vai mutagēnu iedarbību darbā (OV L 88, 16.3.2022., 1. lpp.).

Or. en

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums
12.i apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12i) Izoprēns atbilst kritērijiem, lai to saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 klasificētu par kancerogēnu (1.B kategorija), tāpēc tas ir kancerogēns Direktīvas 2004/37/EK nozīmē. Tāpēc, pamatojoties uz pieejamo informāciju, tostarp zinātniskajiem un tehniskajiem datiem, arī RAC12 un ACSH atzinumiem, ir lietderīgi noteikt ilgtermiņa arodekspozīcijas robežvērtību 8,5 mg/m3 (3 ppm).

Or. en

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums
12.j apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12j) Ugunsdzēsēji un avārijas dienestu darbinieki savā darbā ir pakļauti kancerogēnu, mutagēnu un reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu riskam. Pasaules Veselības organizācija klasificēja ugunsdzēsēju arodekspozīciju kā kancerogēnu. Ugunsdzēsēju arodekspozīcija ietver dažādus apdraudējumus, ko izraisa ugunsgrēki un notikumi bez uguns. Tādēļ ir svarīgi, lai ugunsdzēsēju, tostarp brīvprātīgo ugunsdzēsēju, un avārijas dienestu darbinieku darba devēji saskaņā ar Direktīvu 2004/37/EK novērtētu risku, kas saistīts ar pakļautību kancerogēniem, mutagēniem un reproduktīvajai sistēmai toksiskām vielām, un lai darba devēji veiktu vajadzīgos pasākumus nolūkā aizsargāt minēto darba ņēmēju veselību un drošību.

Or. en

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums
12.k apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12k) Ir jānodrošina darba ņēmēju pietiekama un atbilstoša apmācība gadījumos, kad uz tiem iedarbojas vai varētu iedarboties kancerogēni, mutagēni vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas, tostarp vielas, ko satur dažas bīstamas zāles. Apmācība, kas darba devējam ir jānodrošina saskaņā ar Direktīvas 2004/37/EK 11. pantu, būtu jāpielāgo, lai ņemtu vērā jaunu vai citādu risku, sevišķi tad, ja uz darba ņēmējiem iedarbojas jauni kancerogēni, mutagēni vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas vai vairāki atšķirīgi kancerogēni, mutagēni vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas, tostarp vielas, ko satur

bīstamas zāles, vai ja mainās ar darbu saistītie apstākļi.

Or. en

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums
12.l apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12l) Darba drošības un veselības aizsardzības pētījumos joprojām nepietiekami atspoguļotas ar dzimumu saistītas atšķirības attiecībā uz eksponētības modeļiem, fizioloģisko uzņēmību un veselības stāvokli, jo īpaši saistībā ar ķīmiskajiem riskiem. Tāpēc Komisijai šīs direktīvas turpmākās pārskatīšanas novērtējumos būtu sistemātiski jāiekļauj dzimumu aspekts.

Or. en

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – -1. punkts (jauns)
Direktīva 2004/37/EK
2. pants – 1. daļa – a punkts – ii apakšpunkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	-1) direktīvas 2. panta a) punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
ii) viela, maisījums vai process, kas minēts šīs direktīvas I pielikumā, kā arī viela vai maisījums, kas izdalās kādā no procesiem, kuri uzskaitīti minētajā pielikumā;	"ii) viela, maisījums vai process, kas minēts šīs direktīvas I pielikumā, kā arī viela vai maisījums, kas izdalās kādā no procesiem, kuri uzskaitīti minētajā pielikumā ***un kuri minētajā pielikumā izklāstītajā sarakstā iekļauti to kancerogēnās ietekmes dēļ***;

Or. en

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – -1.a punkts (jauns)
Direktīva 2004/37/EK
2. pants – 1. daļa – b punkts – ii apakšpunkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	-1a) direktīvas 2. panta b) punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
ii) viela, maisījums vai process, kas minēts šīs direktīvas I pielikumā, kā arī viela vai maisījums, kas izdalās kādā no procesiem, kuri uzskaitīti minētajā pielikumā;	"ii) viela, maisījums vai process, kas minēts šīs direktīvas I pielikumā, kā arī viela vai maisījums, kas izdalās kādā no procesiem, kuri uzskaitīti minētajā pielikumā ***un kuri minētajā pielikumā izklāstītajā sarakstā iekļauti to kancerogēnās ietekmes dēļ***;

Or. en

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – -1.b punkts (jauns)
Direktīva 2004/37/EK
2. pants – 1. daļa – ba punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	-1b) direktīvas 2. panta ba) punktu aizstāj ar šādu:
ba) “reproduktīvajai sistēmai toksiska viela” ir viela vai maisījums, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikumā noteiktajiem kritērijiem, pēc kuriem tas ir klasificējams kā reproduktīvajai sistēmai toksiska 1.A vai 1.B kategorijas viela;	"ba) "reproduktīvajai sistēmai toksiska viela" ir***:***
	i) viela vai maisījums, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikumā noteiktajiem kritērijiem, pēc kuriem tas ir klasificējams kā reproduktīvajai sistēmai toksiska 1.A vai 1.B kategorijas viela;
	ii) viela, maisījums vai process, kas minēts šīs direktīvas I pielikumā, kā arī viela vai maisījums, kas izdalās kādā

procesā, kas minēts tajā pašā pielikumā, kuri minētajā pielikumā izklāstītajā sarakstā iekļauti to toksiskās ietekmes uz reproduktīvo sistēmu dēļ;

Or. en

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums
1. pants − 1. daļa – -1.c punkts (jauns)
Direktīva 2004/37/EK
10. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	-1c) direktīvas 10. pantā pievieno šādu punktu:
	"2.a Darba ņēmējiem, izmantojot aizsarglīdzekļus, ir tiesības izmantot samērīgus un regulārus pārtraukumus.";

Or. en

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums
1. pants – 1. daļa – -1.d punkts (jauns)
Direktīva 2004/37/EK
18.a pants – 7. punkts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	-1d) direktīvas 18.a panta 7. punktu aizstāj ar šādu:
7. Ņemot vērā jaunākās tendences zinātniskajās atziņās ***un pēc pienācīgas apspriešanās ar attiecīgām ieinteresētajām personām***, Komisija ne vēlāk kā ***2024. gada 31. decembrī attiecīgā gadījumā piedāvā*** robežvērtību kobaltam un kobalta neorganiskajiem savienojumiem.	***"***7. Ņemot vērā jaunākās tendences zinātniskajās atziņās, Komisija ne vēlāk kā ***... [četrus gadus pēc šīs grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas] novērtē*** robežvērtību kobaltam un kobalta neorganiskajiem savienojumiem***, veicot jaunu ietekmes novērtējumu, kurā ņemta vērā mainīgā ģeopolitiskā situācija un Savienības stratēģiskā neatkarība, vienlaikus saglabājot labāko iespējamo aizsardzību eksponētajiem darba ņēmējiem. Attiecīgā gadījumā Komisija, apspriežoties ar attiecīgām ieinteresētajām***

personām, tostarp sociālajiem partneriem, iesniedz tiesību akta priekšlikumu minētās robežvērtības samazināšanai.";

Or. en

(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A02004L0037-20240408)

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums
Pielikums – 1. daļa – -1. punkts (jauns)
Direktīva 2004/37/EK
I pielikums – virsraksts

Spēkā esošais teksts	*Grozījums*
	-1) I pielikuma virsrakstu aizstāj ar šādu:
Vielu, maisījumu un procesu saraksts (2. panta a) punkta ii) apakšpunkts un b) punkta ii) apakšpunkts)	"Vielu, maisījumu un procesu saraksts (2. panta a) punkta ii) apakšpunkts un b) punkta ii) apakšpunkts***, un ba) punkta ii) apakšpunkts***)"***;***

Or. en

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums
Pielikums – 1. daļa – 1. punkts
Direktīva 2004/37/EK
I pielikums – 9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
9. Darbs, kas saistīts ar tādu izgarojumu iedarbību, kuri radušies metināšanas procesos un kuros ir vielas, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikumā izklāstītajiem kritērijiem ***vielas vai maisījuma*** klasificēšanai par 1.A vai 1.B kategorijas kancerogēniem, mutagēniem vai reproduktīvajai sistēmai toksiskām vielām[1];	9. Darbs, kas saistīts ar tādu izgarojumu iedarbību, kuri radušies metināšanas procesos un ***procesos, kuros izgarojumi rodas līdzīgā veidā un*** kuros ir vielas, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 I pielikumā izklāstītajiem kritērijiem klasificēšanai par 1.A vai 1.B kategorijas kancerogēniem, mutagēniem vai reproduktīvajai sistēmai toksiskām vielām[1];
[1] Iedarbība, kad šīs vielas izdalās	[1] Iedarbība, kad šīs vielas izdalās

metināšanas procesā, nedrīkst pārsniegt kancerogēna, mutagēna vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas robežvērtību, kas norādīta III pielikumā.”;	metināšanas procesā, nedrīkst pārsniegt kancerogēna, mutagēna vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas robežvērtību, kas norādīta III pielikumā.";

Or. en

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums
Pielikums – 1. daļa – 2. punkts – c apakšpunkts
Direktīva 2004/37/EK
III pielikums – A punkts – tabula – 42. rinda

Komisijas ierosinātais teksts

			Robežvērtības							
			8 stundas (3)			*Īslaicīga (4)*				
Aģenta nosaukums	EK Nr. (1)	CAS Nr. (2)	mg/m3 (5)	ppm (6)	f/ml(7)	mg/m3	ppm	f/ml	Piebilde	Pārejas pasākumi
Kobalts un neorganiskie kobalta savienojumi			***0,01(11) 0,0025 (9)***		-	-	-	-	ādas un elpceļu sensibilizācija (13)	***Robežvērtība 0,02(11) un 0,0042(9) piemērojama līdz …[OV: seši gadi pēc grozošās direktīvas spēkā stāšanās dienas]***

(9) Respirējamā frakcija.

(11) Ieelpojamā frakcija.

Grozījums

Aģenta nosaukums	EK Nr. (1)	CAS Nr. (2)	mg/m3 (5)	ppm (6)	f/ml(7)	mg/m3	ppm	f/ml	Piebilde	Pārejas pasākumi
Kobalts un neorganiskie kobalta savienojumi			***0,02(16b) 0,0042 (16a)***		-	-	-	-	ādas un elpceļu sensibilizācija (13)	***svītrots***

(16a) Respirējamā frakcija, mērot kā kobaltu.

(16b) Ieelpojamā frakcija, mērot kā kobaltu.

Or. en

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums
Pielikums – 1. daļa – 2. punkts – c apakšpunkts
Direktīva 2004/37/EK
III pielikums – A punkts – tabula – 42.a rinda (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Aģenta nosaukums	EK Nr. ([1])	CAS Nr. ([2])	mg/m^3 ([5])	ppm ([6])	f/ml([7])	mg/m ^{3}	ppm	f/ml	Piebilde	Pārejas pasākumi
Izoprēns	***201-143-3***	***78-79-5***	***8,5***	***3***	-	-	-	-		

Or. en

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums
Pielikums – 1. daļa – 3. punkts
Direktīva 2004/37/EK
IIIa pielikums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Saistošā bioloģiskā robežvērtība ir 45 mg HEAA* uz g kreatinīna urīnā.”	Saistošā bioloģiskā robežvērtība ir 45 mg HEAA* uz g kreatinīna urīnā***, kas mērīta ekspozīcijas vai maiņas beigās***.

Or. en

PASKAIDROJUMS

Arodekspozīcija bīstamām vielām joprojām ir viens no nopietnākajiem darba ņēmēju veselības apdraudējumiem Eiropas Savienībā. Katru gadu Eiropas Savienībā tiek konstatēti aptuveni 120 000 ar darbu saistītu un kancerogēnu iedarbības rezultātā radušos vēža saslimšanas gadījumu, kas ik gadu izraisa aptuveni 80 000 nāves gadījumu. Kopš Kancerogēnu un mutagēnu direktīvas pieņemšanas 2004. gadā, tā ir pieckārt pārskatīta un tagad to piemēro 28 vēzi izraisošām vielām. Šī pārskatīšana atbalsta Eiropas Vēža uzveikšanas plānu un ES stratēģisko satvaru par drošību un veselības aizsardzību darbā 2021.–2027. gadam, kas veicina "nulles vīzijas" pieeju ar darbu saistītiem nāves gadījumiem.

Direktīvas 2004/37/EK sestā pārskatīšana paplašina aizsardzību miljoniem darba ņēmēju tādās nozarēs kā ražošana, būvniecība, veselības aprūpe, neatliekamās palīdzības dienesti, atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika.

Saistībā ar Direktīvu 2004/37/EK pastāv spēcīgas daudzpakāpju, uz pierādījumiem balstītas un konsultatīvas likumdošanas procedūras tradīcijas. Ir ļoti svarīgi, lai pārskatīto robežvērtību pamatā būtu zinātnisks novērtējums un Darba drošības un veselības aizsardzības padomdevējas komitejas (*ACSH*) atzinums. *ACSH* sastāvā ir dalībvalstu un sociālo partneru pārstāvji. *ACSH* pārskata zinātniskos un sociālekonomiskos pierādījumus.

Mūsu nostājas pamatā ir *ACSH* atzinums. Tas ietver saistošas arodekspozīcijas robežvērtības (*OEL*) noteikšanu kobaltam un neorganiskiem kobalta savienojumiem, policikliskiem aromātiskiem ogļūdeņražiem (PAO), izoprēnam un 1,4-dioksānam, ja iepriekš valstu robežvērtības bija ļoti atšķirīgas vai to nebija vispār. Turklāt šajā direktīvā ietvertie procesi būtu jāattiecina arī uz metināšanas izgarojumiem, ja tie satur CMR vielas, piemēram, hromu vai niķeli. Tas nozīmētu, ka darba devējiem metināšanas laikā ir jāpiemēro aizsardzības pasākumi.

Tādas vielas kā kobalts tiek izmantotas vairākās stratēģiski svarīgās nozarēs, lai sasniegtu Eiropas zaļajā kursā un ES Klimata aktā noteiktos mērķus. Tie ir kritiski svarīgi nozarēm, kurām ir būtiska nozīme rūpniecības pārkārtošanā, tostarp bateriju un progresīvās ražošanas nozarēm. Viena no Eiropas Savienības prioritātēm ir starptautiskās stratēģiskās autonomijas stiprināšana attiecībā uz izejvielām. Turklāt neapšaubāmi ir jānovērš kobalta apstrādes darbību pārcelšana uz trešām valstīm, kurās ievēro vājākus standartus darba drošības jomā.

Ņemot vērā strauji mainīgo ģeopolitisko situāciju un tās iespējamo ietekmi uz piegādes ķēdēm un stratēģisko atkarību, Komisijai tādas vielas kā kobalts būtu regulāri jānovērtē atkārtoti. Pamatojoties uz šiem novērtējumiem un apspriežoties ar sociālajiem partneriem un dalībvalstīm, Komisijai būtu jāapsver mērķtiecīgi un ierobežoti atbrīvojumi no esošajām vai jaunajām arodekspozīcijas robežvērtībām. Šādi atbrīvojumi ir noteikti attiecināmi tikai uz darbībām, kurās šīs vielas joprojām ir būtiskas Savienības stratēģiskajās interesēs, un augstākā prioritāte vienmēr pievēršama darba ņēmēju aizsardzībai.

Ugunsdzēsēji un citi avārijas dienestu darbinieki ir īpaši pakļauti sarežģītiem kancerogēnu, mutagēnu un reproduktīvajai sistēmai toksisku vielu maisījumiem. PVO tagad ugunsdzēsēju arodekspozīciju klasificē kā kancerogēnu. Tāpēc mums šiem augsta riska darbiniekiem ir vajadzīgi īpaši riska novērtējumi, atbilstīgi aizsardzības pasākumi un mērķtiecīga medicīniskā

uzraudzība.
Ticami ES mēroga dati par eksponētību tādām vielām kā kobalts, policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži, izoprēns un 1,4-dioksāns joprojām ir ierobežoti. Lai uzlabotu ziņošanu un eksponētības reģistrus, Komisijai būtu jāizstrādā pamatnostādnes un ieteikumi par valsts mēroga datu vākšanu. Ar uzlabotām ES norādēm būtu jāpalīdz arī darba inspektoriem un uzņēmumiem, jo īpaši MVU un mikrouzņēmumiem, efektīvi piemērot direktīvu. Tas ietver norādījumus par metināšanas izgarojumiem un līdzīgiem iedarbības procesiem, balstoties uz esošajiem instrumentiem, piemēram, SLIC 2018. gada norādījumiem, nodrošinot, ka uzraudzība ir balstīta uz pierādījumiem un izpilde notiek konsekventi.

Lai īstenošana būtu efektīva, ir vajadzīgs spēcīgs sociālais dialogs. Sociālie partneri ir vajadzīgi risku apzināšanai, praktisku profilakses pasākumu izstrādei un reālistiskas piemērošanas nodrošināšanai visās nozarēs. Pienākumiem ir jābūt tādiem, kurus spēj izpildīt MVU un mikrouzņēmumi, kam bieži vien ir ierobežotas finansiālās un tehniskās spējas. Dalībvalstīm būtu jānovērtē administratīvā ietekme un jāsniedz mērķtiecīgs atbalsts, neapdraudot visu darba ņēmēju vienlīdzīgu aizsardzību. Atspoguļojot gan drošības, gan labklājības apsvērumus, esmu ieviesusi darba ņēmējiem skaidras tiesības uz samērīgiem un regulāriem pārtraukumiem, kad tiek izmantoti aizsarglīdzekļi.

Darba drošības pētījumos joprojām nepietiekami ir integrētas ar dzimumu saistītās atšķirības attiecībā uz eksponētības modeļiem, fizioloģisko reakciju un veselības stāvokli. Tāpēc turpmākajos novērtējumos ir sistemātiski jāiekļauj dzimumu aspekts.

Būtiski ir ievērot apmācības prasības, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji saņem skaidru, atjauninātu informāciju ikreiz, kad rodas jauni riski, tostarp attiecībā uz rīkošanos ar vairākām bīstamām vielām vai bīstamām zālēm. Šāda pieeja nodrošina, ka apmācība ir tieši saistīta ar veiktajiem uzdevumiem un sastaptajiem riskiem.

Šī pārskatīšana ir izšķirošs solis, lai visā Eiropas Savienībā novērstu ar arodu saistītus vēža gadījumus un citu ilgtermiņa ietekmi uz veselību. Tā stiprina zinātnisko integritāti, juridisko noteiktību un darba ņēmēju aizsardzību augsta riska nozarēs, vienlaikus atbalstot Eiropas rūpniecības noturību un stratēģisko autonomiju. Tā nodrošina, ka MVU tiek atbalstīti noteikumu piemērošanā, vienlaikus saglabājot vienlīdzīgus standartus visu darba ņēmēju aizsardzībai. Visupirms, šī pārskatīšana vēlreiz apstiprina pamatprincipu, ka Eiropas Savienībā ikvienam darba ņēmējam ir tiesības uz drošu, veselīgu un ilgtspējīgu darba vidi.

PIELIKUMS. PIENESUMA DEKLARĀCIJA

Saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu referente apliecina, ka viņa savā ziņojumā ir iekļāvusi pienesumu, kas ir par jautājumiem, kuri attiecas uz lietas priekšmetu, un kas, gatavojot ziņojuma projektu, saņemts no šādiem interešu pārstāvjiem, uz kuriem attiecas Iestāžu nolīgums par obligātu pārredzamības reģistru[1], vai no šādiem trešo valstu publisko iestāžu, tostarp to diplomātisko pārstāvniecību un vēstniecību, pārstāvjiem:

1. Interešu pārstāvji, uz kuriem attiecas Iestāžu nolīgums par obligātu pārredzamības reģistru
European Trade Union Confederation (ETUC)
Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV)
BusinessEurope
Council of European Employers of the Metal, Engineering and Technology-based Industries (CEEMET)
Agoria
Cobalt Institute
Duracell
European Commission - DG Employment
Permanent Representation of Cyprus to the EU
Permanent Representation of Denmark to the EU
Permanent Representation of Belgium to the EU
2. Trešo valstu publisko iestāžu, tostarp to diplomātisko pārstāvniecību un vēstniecību, pārstāvji

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīga vienīgi referente.

Ja fiziskas personas sarakstā ir identificētas ar vārdu, amatu vai ar abiem, referente apliecina, ka viņa ir iesniegusi attiecīgajām fiziskajām personām Eiropas Parlamenta paziņojumu par privātumu Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kurā ir izklāstīti nosacījumi, kas attiecas uz to personas datu apstrādi, un ar šādu apstrādi saistītās tiesības.

[1] Iestāžu nolīgums (2021. gada 20. maijs) starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par obligātu pārredzamības reģistru (OV L 207, 11.6.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).